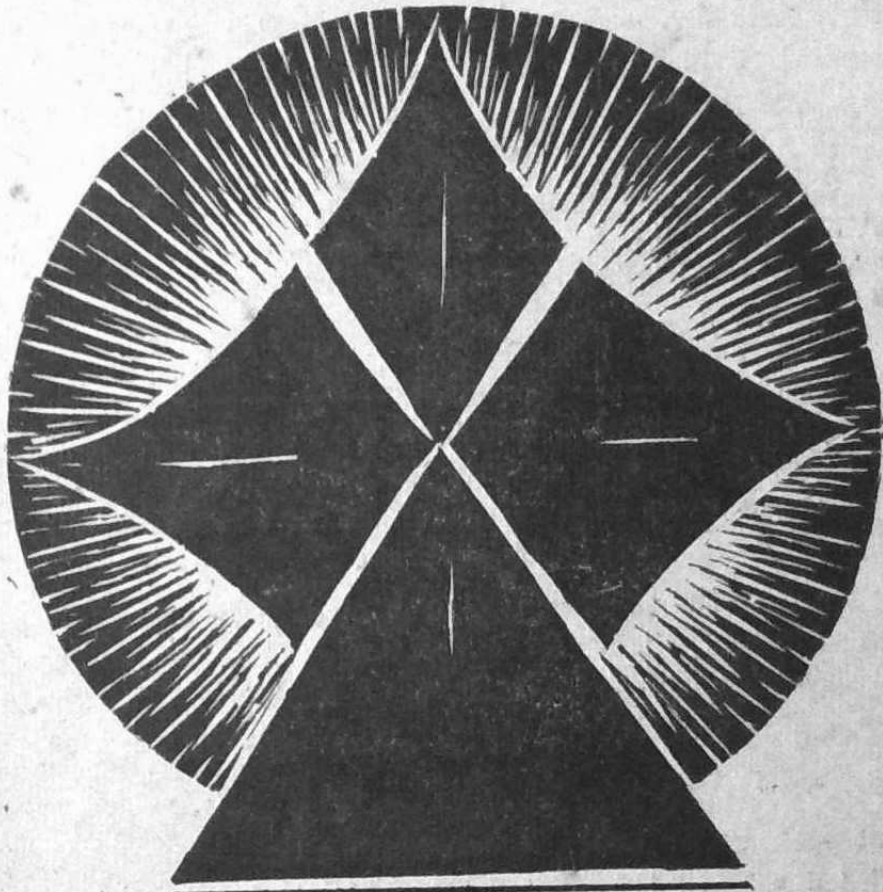

FEIZ HA BREIZ

Kannad Mizek ar Vretoned

Ra vezo Rosko
eur Mor a Gan
d'ar 25 a VIZ EOST a zeu

X DE LANGLAIS

MIZ GOURE 1936

Feiz ha Breiz

Renet gant an Aotrou FERROT

KOUMANANCHOU DIOUZ AR BLOAZ :

Breiz 13 lur. — Frans ha broiou stag outi 15 lur
Evid ar re zo e diavéz bro 20 lur

FEIZ HA BREIZ

EVIT GALLOUT OBER E DREUZ EN DEUS EZOMM
DA GAOUT. EN DAOU VIZ KENTA-MAN.

500 lenner muioc'h

Piou eo ar Breizad kalonek ha n'eo ket gouest da gaout
5 DEN, gantan e-unan, da rei peb a 10 LUR
hag e vezo kaset 5 niverenn er miz d'ezan,
epad ar bloaz ?

Pe da vihana piou eo an hini n'eo ket gouest
da zioueret 13 LUR evit kaout « Feiz ha Breiz »
en e di, bep miz, epad ar bloaz.

« FEIZ HA BREIZ » eo ar c'hannad miziek ho skleri-
jenno gwella war ho relijion hag ho pro.

Kasit ho komananchou, dre chek-post da : M. L'ADMINISTRA-
TEUR DE « FEIZ HA BREIZ », SCRIGNAC (Finistère), C. C.
21.802 Rennes.

TAOLENN AR MIZ

40.000 den yaouank katolik e bodadeg vras Pariz ..	241
Breiz e Paris	245
Evidoc'h c'houi, Mammou	250
Perig hag Azillis	254
D'ar wazed ne ouzont ket gouzant o fried	257
An Ale'houeder	260
Pedcnn eun dervez	261
D'ar mere'hed n'int ket evid o genou	262
Truilhou-Dilas	265
Kenstrivadeg ar Skol-Vrezonek	273
Keleier ar miz	275
Leoriou nevez	278

72^{vet} BLOAVEZ — Nⁿⁿ 6

MIZ GOURE 1936

FEIZ HA BREIZ

40.000 den Yaouank Katolik
e bodadeg vras Pariz

D'AN ene en deus feiz, ar vuhez a zo kaer, ar vuhez
a zo laouen, rak beva a ra evid ar wirionez hag evid
ar vad. E zourn e dourn ar C'hrist e kerz seder war hent
an nenv daoust d'ar gwall barrou arne a zailh warnan.

Sperejou gouiziek meurbet o deus skrivet leoriou gla-
c'harus meurbet. O welout an niver bras a dud a ziskenn
en denvalijenn hag er vuilhenn evel mezverien kollet
ganto o fenn, o klevout ar youc'hadennou a gounnar hag
a gasoni a zav eus milionou kalonou, int deuet da vantri
ha da zebezi hag o deus klasket pe lec'h eman eienenn ar
ster a led war ar bed e zour ampeozonet.

Anzavet o deus, ar sperejou desket-se, mar da ar bed
war e gement all ha mar deman war loc'h evit beza dis-
mantret, eo dre m'eo tennet e ene dioutan (le monde sans
âme), eo dre m'eo distaget, torret diouz an nenv (le
monde cassé), hag en Europ dreist-holl eo e vev ar muia
an youlou fall a venn diskar kement 'zo mat (l'Europe
tragique).

Koulskoude ar bed, an Europ ne dañt ket da goll, save-
teet e vezint rak enno e vev paotred yaouank, merc'hed
yaouank entanet o c'halon gand ar garantez evit Jezuz
hag evid o breudeur, sklerijennet o sperez gand an hini
a zo en em hanvet hag a zo ar wirionez.

Mont a reont dre ar bed ar yaouankizou katolik, al le-
venez o para war o zal, ar mousc'hoarz o skedi war o mu-
zellou, ar fizians o tibrada o c'halon; mont a ront en eur
hada ar wirionez, ar justiz, ar garantez, ar peoc'h dre

ma 'z eont ha dreist-holl etouez an dud o deus an hevelep stad ganto. N'eo ket d'ezo eo e c'heller lavarout n'eus netra d'ober, ar bed a zo grêt gantan. Nann, mil gwech nann.

Anaout a reont komzou ar C'hrist deuet da zavetei an holl hag harpet warnan e fell d'ezo ober kristenien eus o breudeur. En o c'halon ha war o muzellou koulz hag en o oberou eman alies ar c'homzou-man : « Ober a raimp a nevez kristenien eus hor breudeur ! »

Nag ez oa kaer gwelout ha klevout 40.000 anezo en em vodet e Pariz da zul ar Pantekost ! Deuet oant di eus kement korn eus hor bro evid enori « Kenvreuriez katolik Yaouankiz Frans », savet hanter kant vloaz 'zo gand c'houec'h den a galon vat hag a feiz : hirio er Genvreuriez kaez-se, ez eus ouspenn 200.000 den yaouank hag a ra eur galon, eur spered ; anezo e c'heller e gwirionez lavaret ar gomz en em zerviche sant Paol anezi evit diskouez petra eo an Iliz : « Badezet int en eur spered hepken, evid ober eur c'horf hepken. »

Nag ez oa kaer ar « Yaouankiz war vor », ar garantez o lugerni en o daoulagad glaz evel an oabl hag ar mor ! Nag ez oa eun dudi oc'h o c'hlevout o kana :

« Martoloded yhouank, kerzomp heb aon ;
Ar spered, o c'houeza, 'leugn hor c'halon,
Hon doug holl d'an nec'h
Ar groaz a garantez eo hor bec'h ! »

**

Nag ez oa kaer ar « Vicherourien yaouank », gand o daouarn kaledet gand al labour evel m'oa kaledet daouarn Micherour Nazareth, skouer an holl vicherourien !

Nag ez oa eun dudi o c'hlevout o pedi a vouez uhel ! Oc'h anzav dirag an holl o youl da adkristena ar yaouankiz a vev en o stad ! Setu aman eun nebeut eus ar c'homzou o deus displeget dirag an holl evel en eur pezh-c'hoari santel.

« Eur c'haner. — Petra 'c'hell evidomp an Hini hon eus ankounac'hêt, disprijet, dizentet outan, trubardet ?

Blenier ar c'han. — Bez 'ez eo hon nerz bras evit beva ha stourm.

Eur c'haner. — Hon nerz ?

Blenier ar c'han. — Bez 'ez eo hon esperans, hen hepken, evit gwellât hor buhez da zont.

Eur c'haner. — Hon Esperans ?

Blenier ar c'han. — Bez 'ez eo evid atao an hini e trec'homp gantan ar gasoni, an digarantez, al lorc'hentez.

Eur c'haner. — An hini e trec'homp gantan ?

Blenier ar c'han. — Kamaladed, kemerit nerz kalon ha fizians.

Bez' ho peus dre ar C'hrist, Gantan hag Ennan,

Ar peadra gwirion evit savetei ar bed.

Al labour a zo tenn met ar C'hrist hor skoazello ;

Evid an dra-ze e c'houlenn hor bolontez vat !

Piou a respouto d'ar goulen-ze ?

An holl. — Ni !

Blenier ar c'han. — Micherourien yaouank kristen, eur mennad kaer ho peus.

Ha niverus oc'h evid e zeveni ?

Eur c'haner. — 50.000 omp er Frans. Skigna a reomp hor menozioù e pep lec'h.

Er genta bodadeg evid ar bed, e Bruksel, 100.000 micherour yaouank katolik a oa deuet eus an holl broioù.

Warc'hoaz hor yaouankiz micherourien kristen a dreino d'he heul...

An holl. — An holl vicherourien yaouank.

Kaer eo ar yaouankiz-se en he c'homzou, en he labour, en he feiz. Pegen dudius eo diskan o c'hanaouen :

« Harpet war hor gwirioù, stourmomp !

Harp, glan, laouen, seder, trec'homp !

En em stardomp !

War zav ! En em stardomp !

War araok redomp ! »

Pebez fizians, pebez nerz kalon er c'homzou-ze !

**

Er vodadeg ez oa ive war dro 6.000 kouerriad gand meur a Vreizad en o zouez.

Nag ez oant kaer gand ar fizians o lugerni war o zal ken alies glebiet gand ar c'houezenn ! Oc'h o gwelout leun a

levenez ha leun a yec'hed, daoust d'ar baourentez a wash en eun doare ker kriz ar c'houer, n'oar ket evit mirout da zonzal e komz ar barz brudet Mistral : « O tud ar vro, evel m'oc'h galvet, chom a reoc'h mistri ar vro. »

**

Nag ez oant kaer ar skolidi eus hor skoliou brasa gant, war o muzellou, ar bedenn dadius-man : « Grit d'eomp eun ene a gar hor breudeur, an holl dud, a glask pep hini en e stad, pcp hini en e vro, rouantelez ar justiz ! »

**

An holl yaouankizou-ze a oa en em vodet, en em unanet e Pariz, nann evit madou nag enoriou ar bed-man a zo evid an den avel ha moged, met evid o ene, ene o breudeur da sklerijenna ha da zavetei, evit Doue. Setu perak ez oa deuet kement a Gardinaled (unan eus ar Pologn, eun all eus ar Stadou-Unanet, unan eus ar Tcheko-Slovak, eun all eus ar Belgij), kement a arc'heskibien (en o zouez, hini Beyrout), kement a eskibien (en o zouez, eil-*eskob Westminter*).....

Kalz a vroioù o devoa digaset kannaded, Bro-Zaoz, an Otrich, ar Belgij, ar C'hanada, Kuba, ar C'holland, ar Spagn, ar Stadou-Unanet, ar C'hongri, an Itali, al Lituani, al Luksembourg, ar Mexig, ar Pologn, ar Portugal, ar Suiss, ar Yougoslavi, an Ukren, al Liban, ha re all.

Andre Colin, eur Breizad eus Brest, deuet da veza rener bras ar Yaouankiz katolik er Frans, eo a zigemer ar kannaded-ze dre ar c'homzou-man : « Ennoc'h e welomp ar yaouankizou a bep stad ; o tont en hon touez e tiskouezit, daoust pegent dishenvel ez eo hor broioù, peger bras unanet eo hon eneoù ! »

**

Kalon eur c'hristen a dregern gand al levenez o welout peger beo buhezek eo Iliz an Aotrou Doue war an douar, daoust d'ar barrou arne a deu d'he heja ! Evel ar yaouankizou katolik glan, laouen, kalonek, poagnomp da skigna en dro d'eomp sklerijenn an Aviel, a-unan gand hor beleien, hon eskibien hag hon Tad Santel ar Pab.

Renan PENNAOUER.

BREIZ E PARIS

MIZ MEZEVEN

« HA FEIZ HOC'H EUS, C'HOUI ! ! »

RASET, digaset a gleiz, a-zehou, evel eur vagig zister war ar mor bras dijadenn, na c'houero buhez paour an dud ! Hag a boan, hag a stourmad, hag a vrezeliou hag a enkreiz ! Kaer o deus, start e chom en dro d'ezo mellou dir o chadenn ; mont a reont, ereet, o stourm, o klemm, o klask a-uz d'o fennou eur barr-heol bennag da verkout d'ezo an hent reiz, sked lugernus eun tour-tan da sklerijenna an noz o gwask a hed ar c'hantvejou ! O na grevusa planedenn !

**

Miz here gand e zeizioù glavus hag e amzer vorennus a lede war an eneoù linsel vras ar velkoni, ken pounner d'ar galon baour e krabanou Paris. Dre ar c'hañs e kerzen, sonjus, o c'headal ma sonje eur an distro d'am lojeiz. Eno, a-hed ar ster, kant ha kant stal a welen, kasedou kentoc'h, renket enno levriou a bep seurt, a bep ment, a bep liou, a bep bro, merket war o fajennou pe deskadurez, pe skiant, pe sotoni ar bed ! Sellout a raen bep an amzer, ouz eun talbenn bennag : traou poellek, traou fentus, traou hudur, traou mezus evid eur vro gristen, a dremene dirazoun, evel ene ar Bed o tispaka a dammou. Sellou ar furcher a gouezas war eul levrig talbennet kaer ha gwisket dispar gantan dantelez seder an doare-skriva : « Bleuniou va feiz ! » E don o lenn eur pennad anezan pa glevis eur vouez o sevel, em c'hichen, eur vouez hag a jomo an hekleo anezi dalc'hmat em c'halon, mouez meur a genvroad, mouez poblou a-bez, mouez divent an eneoù

dallet. Kaout a rae d'in edon oc'h hunvreal, met nann ! Eun intron goz a oa eno harp ennoun, hag hi eo he devoa lavaret d'in, doanuis meurbed : « **Ha feiz hoc'h eus c'houi** » !!! Ha feiz !!! ? O ! ya, d'ar mare-ze e kreske atao dre ma kounte d'in ar plac'h paour ar vuhez reuzeudik a voe hag a vezo he hini, beteg ma savo a-nevez, war he c'hosni, an heol benniget a alaouras he iaouankiz !

Ganet e Breiz, savet gand eur vamm santel, d'he ugent vloaz e tigure dirazi dorjous bras eur gouent e kreizdeiz Bro-C'hall ! Siouaz, al lorc'h a rene he faltazi a dlee he c'holl. Penaos plega, penaos senti, hi, merc'h eur c'hastell, da leanezed all, savet e lochennoù hor maeziou ! Penaos ? ? ? Hag e tec'has, hag e teuas da Baris hag e timezas ! Pemp bugel ganet ha marvet, o femp, en hevelep kavell, kroaz re bounner eviti; nann, n'eus Doue ebet, emezi, o kas ar bed en dro ! Hag e nac'has he C'hrouer hag e kollas he feiz !....

Hag, en deiz a hirio, kollet emesk kement a dud e mor bras Paris, e c'hortoz distro an noz, « an noz bras a vougo pep goulou », emezi, nemet e teufe an Entaner bras da lakaat da zavel a-nevez, war he buhez, barr skedus ar feiz, ar feiz-se a garfe kement kaout, hag a gav re gaer breman, evit ma teurvesfe dont da c'houlenn lojeiz en he c'halon !

**

Pallenn morennus an noz a goueze war ar c'haëou : kachedou al levraouerien a zerre, hini hag hini. Du-hont en denvalijenn, e penn ar ster, iliz-veur Introun Varia Baris a zave, testeni hor feiz koz, he skouer hag he skoazell.

Va c'haloun a oa sammet : komzou a feiz, a spi, douret gand ar garantez, a glasken!!! Difinv ha mut e chomer dirak taolennou a zo : mouez Doue a vije red da gaout !

**

Bloaz a zo, pe war dro, eur mignon d'in, beleg e Paris, a gave war e hent eun den en oad, gwisket gant trailhou ha liou ar maro warman. « Sacerdos ego fui ! » emezan goapaüs. « Beleg oun bet gwechall. » — « Et permanes. »

« Ha da viken e chomi ! » eme d'ezan va mignon !,

O Paris bras ! O Paris brein !

Te eo ar Muntrer bras a sko, a laz ar c'halonou hag an eneoù ! Na gwsa torfed, o kêr Baris, diskar ar feiz e kalon ar mammou, ar mammou a ro d'o bugale da heul o gwad, hadenn ar feiz, e kalon ar veleien zoken, ar veleien a zibabas Doue da veza hoalen an douar ha goulaouenn ar Bed ! O Paris treiz !

**

O Breiz-Izeliz, chomit e Breiz-Izel ! Gwell eo chom kuzet, divrud, e lanneier ho pro, eget ren buhez uhel e hudurnez ar c'hèriou bras ! Gwell eo miret ho feiz e skeud touriou an Arvor eget beva dizoue e parreziou an Aour !

**

Ha C'houi, Mirer hor feiz, c'houi hag her roas d'hor gouenn, da viken her mirit d'ezhi e kalon pep unan eus he bugale.

« Scio cui credidi ! » « Gouzout a reomp ervat eo c'houi mager hor feiz » ! Ha d'ezhi evit bleunia gwella douar eo Breiz !

Paris, e gwasked ar Gêr-Veur, d'ar 4 a viz mae 1936.

TURZUNELL BREIZ, O.M.I.

MIZ GOURE

DANVAD AET DA VLEIZ

Dre ma 'z a en dro va buhez paour, dre ma red sterig va yaouankiz, kant ha kant mil froudenn, kant ha kant mil preder a darz em fenn, ha dre ma prederian e teu en dro em spered, komzou, lavariou dispar an amzer goz, klevet gwechall gand va zud, gwechall, d'ar mare ma chome an dud feal d'o Breiz ha ma veze klevet o senti, war bep teod, furnez an tadou, dastumet en o c'hrenn-la-

variou. Breman, siouaz, o hekleo en deus poan o tistrei en hon touez ! Evelkent, dre ma welan dirazoun hor bed kristen, ugent gwech kantvloaziek, o tisplega e drubuilhou e boaniou hag e zisterajou e teu c'hoaz en dro meur a hini anezo, ha dre ma 'z an e teuan da gredi eo c'hoaz « Furnez Breiz ! » eo a gaso ar gwella ar Bed en dro :

Diouz komzou flour diouallit mat.

Ar c'haz a guz ivin e droad.

a lavare ar re goz a luskellas hor c'havellou d'eomp, yaouankizou a ugent vloaz ha perag 'ta ne zelaoufemp mui o c'homzou, e Paris koulz hag er vro, en ugentvet kantved zoken, koulz ha ma veze grêt er c'hantvejou tremenet, daoust d'an hano uhel a ro d'ezan « paotred o amzer » : « **Kantved an Tonkadur** ».

Renan Poul a oa mab a ouenn vreizat, ha gwir he doa Keltia da c'houlenn digantan karantez vras e galon a vugel. Met nann ! Savet ha desket gand mistri ar skol dizoue, heol ar gredenn gristen a voe dizale mouget e oabl e yaouankiz, hag en e lec'h koabrennou tenval an amzeriou difeiz a en em vernias. Bemdez e teue Renanig d'ar gêr ; koania a rae gand e gerent : dizenti ha komz divalo outo a oa deuet da c'hiz d'ezan. Pask kenta ebet, frankiz eo a felle d'ezan kaout, ha yao da Baris, da welet hag e c'hellfe kas war 'raok an Tonkadur ! Dimezet da driouec'h vloaz, tad a familh da ugent, daou vloaz da c'houde edo soudard. D'ar mare-ze eo, e teuis d'e anaout. Mesket eno gand tud a bep stumm, a bep kredenn, a bep micher, Renan a gave d'ezan ez oa eur gwir evitan beza mestr warno, ha gwas-a-ze d'an neb a venne derc'hel penn d'ezan :

Eun tamm ijin 'zo red da gaout

Pa vez affer ouz eur penn-maout !

Kasoni en e galon, ar goap bepred war e vuzellou, flemma a rae kement hini a c'helle. Ar gloareged a oa tudigou truezus, et da gredi ez oa bet ar Bed-ma, krouet gand Doue : nann ! Abenn nebeud, an den a zeuio da entent eo ar Bed en em grouet e-unan, tamm dre damm :

Paotred diwar ar mêz, genaoueien ha seurt all : tud hag a sonj beva reiz o senti ouz eun iliz a glask bernia arc'hant ar re baour, tud hag a zo pri ouz o daouarn, hag a boagn war o douarou evito o-unan e lec'h lodenna gand micherourien ar c'hêriou bras.

Evelse ez ae gand e hent « abostol ar Banniel ruz ». Er miz tremen eo distroet d'e di, ha gwell a-ze. En em gavet oun bet gantan eiz dez goude.

— Brema, emeve, petra ez peus sonj d'ober ?

— Va sonj ? emezan rok, distrei, mont ac'halen, distrei da Vreiz, da zeski d'ar bobl diskiant-ze ema oc'h en em laza, deski d'ezi beva eürus, hervez lezennou ar Re Ruz, ha pa vezin kosoc'hik, klask mont da gannad !

Hag e lavare ouspenn : Selaouit mat e gomzou :

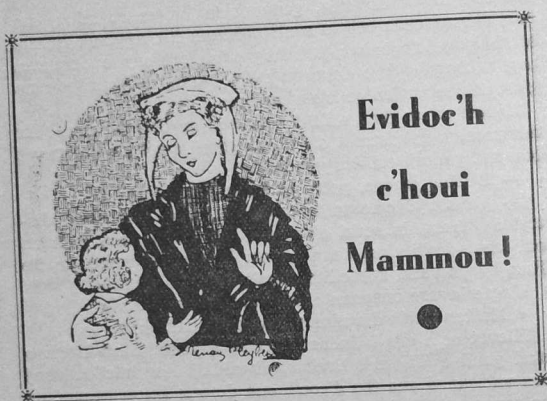
« Ma teu Breiz davedomp, emamp barrek ! »

Klevet oc'h eus ? Judas o treisa e vestr, Mab Breiz o skei gand e Vamm ! Breiziz, diwallit ! Ha dalc'hit sonj eus va fennad, ma teu d'eoc'h eun dervez kelou ez eus, en ho touez, eur Breizad treis, e hano : **Renan Poul**.

Ar Re Rus e Breiz ? O nann, va Doue, biken. Liou an herminig eo hol liou ! Liou all hepken, liou ar c'hlanded, liou ar frankiz ! Liou ruz ? Liou ar gwad ? Morse, o nann ! Daoust ha n'eo ket bet ruziet a-walc'h evelse douar hor Breiz-Izel da vareou an Dispac'h ha da c'houde zoken ? Eo, m'her goar ervat, ha setu perag e kredan, e kredit hag e kred an holl en amzeriou da zont. Diwar drempe ar seurt-ze, ar bleuniou a zav a zo krenv. Eur vleunienn wenn eo a ziwanas : al lilienn wenn-kann. Liou hor banniel ne ruzio ket ! Ha dont a c'helles, va Renan paour, anaout a ran va bro, anzav a ran e kolli ! ! ! Rag, ma 'z eo ar gwenn liou karet banniel Breiz, ger ar Vretoned eo : « **Treitour biken ! Mervel kentoc'h !** » ha ma n'ez out ket chomet feal d'az ker, te, int-i, ni her goar, a zalc'ho.

E javedou Paris, 21 a viz mae 1936.

TURZUNELL BREIZ, O.M.I.

GALVET oun bet da zont d'ober d'eoc'h eur gaozeadenn. Ar wech kenta d'in d'hen ober eo, fizians am eus ec'h ententoc'h ac'hanoun holl, beza m'am eus dalc'het da vrezonég va bro goz.

Setu ma reer evidoc'h, hirio, eur gouel kaer, gouel ar mammou. Abaoue pell 'zo ez eo bet savet ar gouel-man en Amerik, hag ar re a zo e penn ar vro o deus sonjet hen ober ive e Bro-C'hall abaoue eun nebeut bloaveziou.

Meritout a rit enor, c'houi, dreist-holl, hag a zo mammou kristen. Ar vamm eo ar pezh a zo a wella hag a vrasa war an douar. An den, da eur e varo, a zeu atao sonj d'ezan eus e vamm. He gervel a ra, zoken, daoust d'ezan evel hon hini, a c'hoanteas kaout e vamm en e gichen da eur e dremenvan. C'hoant en devoa lakaat e zaoulagad e daoulagad e vamm, evit lavaret d'ezan, eur wech c'hoaz pegement he c'harie.

Uhel meurbed ha kaer eo karg ar vamm, met evit ma c'hello seveni, evel ma 'z eo dleet d'ar garg-se, me lavar, eo ret d'ezan beza he unan ha dreist pep tra leun a zoujans Doue. Hag an doujans santel-ze a ray d'ezan beza bemdez aketus d'ar bedenn, hag aketus ive da zevel he c'halon etrezeg an nenv, edoug an deiz. O veza ma vezo harpet he buhez war Doue, e vezo ivez leun a nerz kalon, leun a garantez hag a vadelez. Dont a ray ha ne zonjo ket en he foan he unan, ha da veza goest da hada evelse en-dro d'ezan ar frealzidigez hag ar fizians, bep gwech, ma kavo war he hent tud glac'haret ha poaniet.

Evit diskouez d'eoc'h betek pegeit e c'hell mont nerz kalon ar vamm pa vez harpet war Doue, va lezit da zisplego d'eoc'h eur skouer bet roet gant eur vamm eus hor bro. Eur vaouez eus Breiz a yoa yaouank c'hoaz pa zeuas d'ezan koueza intanvez. Eur mab he devoa ha kalz poan a gemeras evit sevel ar c'hrouadur-ze, he holl c'harantez war an douar-man goude Doue, he esperans evit an amzer da zont. Met ar brezel a zo diskleriet. Ar paotr yaouank a zo en oad da vont da zifenn ar vro. Kuitaat a ra ar gêr kalonek. Lazet eo eur pennad goude e miz eost 1914. Pa erruas ar c'helou beteg ar vamm, petra reas da genta? En em daoler d'an daoulin dirag ar grusifi evit ober ar bedenn-man : « O va Doue, emezi, roit d'in nerz da zougen va glac'har! Da vihana, bezit truez ouz ar mammou all, na dennit ket o bugale diganto. Grit ma n'o devezo ket da c'houzanv ar rann galon am eus bet o koll va mab muia karet. » Setu aze, neketa, komzou kaer ha kristen.

Nerz kalon, ya, ezomm o deus ar mammou, hirio, muioc'h eget biskoaz. Ar c'hazetennou o deus roet d'eomp da anaout ar c'helou ankenius-man : ar maro a zo trec'h d'ar beo, ha ma kendalc'h, hor bro ne zaleo ket da vont war he fenn d'ar maro. Ar C'hallaoued ne fell d'ezan mui kaout bugale, dre m'o deus aon rag ar boan, ha re a garantez evit o aesamanchou.

Hor c'hornig douar a vir c'hoaz, a drugare Doue, ar vrud da c'henel ha da zevel kalz bugale. E Breiz, e kaver stank an tiegeziou niverus, hag abalamour da ze e chom ive eur vagerez souezus a dud evit an holl oberou mat : beleien, menec'h, leanezed, misionerien, savet en hon touez, a gaver e pevar c'horn ar bed. Ouspenn e diabarz ar vro, ar Vretoned eo a weler e pep lec'h en arme, war vor, war zouar, er c'hargou hag en holl micherou.

Hogen, e keit ha m'eman Bro-C'hall o vont d'an traon, ha kenderc'hel a vo graet e Breiz da stourm, da zerc'hel mat? Peadra zo da veza nec'het, e gwirionez, pa weler muioc'h mui holl nerziou an droug oc'h en em zevel enep ar familh hag an urz vat.

Lezennou ar vro, siouaz, el lec'h dont war zikour an tad hag ar vamm da zevel o bugale, a ra gwaso ma c'hell evit miret outo da gas al labour-ze da benn. Dre an tailhou iskis a daolont war an dud, ha tra dristol'h, dre ar brezel a reont d'ar furnez kristen, e lakeont, nebeut-a-nebeut, da vont da hesk mammen ar familhou niverus, e Breiz evel e lec'h all. . . .

Evidomp-ni, mammou kristen, hag a wel an traou muioc'h ouz kostez ar bed all eget ouz koztez ar bed-man, ni anavez komz sant Paol, hag a oar, e ra ar vaouez he silvidigez o tigas bugale war an douar ha n'omp bet unanet, e stad ar Briedelez, nemet evit lakaat da greski niver ar sperejou a anavezo Doue, niver ar c'halonou her c'haro, niver ar zent her meulo da viken er baradoz.

Ha kement a zesk d'eomp pegen bras eo hor c'harg, pe-rag ivez e rankomp beza aketus d'en em harpa war Doue ha da heuilh e c'hourc'hemennou santel. . . .

Bras, a dra zur, eo ar garg da zevel bugale, koulskoude, her gouzout a rit, koulz ha me, an dra genta eo ober anezo bugale vat, ober anezo tud hag a valeo war hor roudou hag a ray enor d'eomp, dre o furnez hag o vertuziou.

Hag al labour-ze eo a zo deut da veza ken dies, en hon amzer-ni.

Evidoun-me, unan eus an traou trista a gavan, eo gwelet ne gar mui ar vugale o c'her, an ti benniget eman ennan o zad hag o mamm, o breudeur hag o c'hoarezed. Ha me sonj d'in eo aze, hon deus, holl, kalz da ober, en dervez hirio. Lakaat hor bugale da garet ar gêr, lakaat hor poan evit ma vezo atao tomm ha laouen evito. Hep beza pinvidik, hon tiegeziou a c'hell beza enno eurus-ted ha levenez, hag an dra-ze, ma vez, etouez tud an ti, unvaniez ha karantez, ma vez e kalon pep hini ar pleg d'en em zioueret an unan. Da heul ar vertuziou e vez ive urz vat hag youl d'al labour. . . .

D'eomp-ni, mammou, eo da c'houzout en em gemeret, evit m'en em blijjo an tad hag ar vugale er gêr, da ober eus hon ti, al lec'h-se, a vez mall ha plijadur o tizrei warzu ennan, daoust pegen brao e c'hellfer en em gaout el lec'h all. . . .

Eun den hag en deus anavezet ha komprenet mat pe-tra oa e vamm hag a zo bet skrivet e vuhez, n'eus ket pell, an Tad Abgrall, a lavare kement-man, en unan eus e liziri : « Mantrus eo pegement e plij d'in ar mammou a ra o dever, penn da benn. Pa vezin Pab, me o lakaio holl war roll ar Zent. »

Ober hon dever, penn da benn, setu ive ar pez a fell d'eomp, ni hag a zo deuet aman, evit hen anaout gwelloc'h.

Hag evit achui, e teu sonj d'in eus eur werz bet kurunet en eur gouel ar Bleun-Brug, e kastel Keryann, breman ez eus tost da dregont vloaz, hag a lezan ganeoc'h evel eur bedenn :

- « Mirit d'eomp, o va Doue, gant sioulder ar maeziou
- « Disheol an henchou doun ha goudor ar c'hoajou,
- « Lakit en holl liorzou, bep bloaz kalz a vleuniou
- « Ha d'o c'hutuilh en o c'haer kalz a vugaligou. »

(Prezegenn displeget e Gwitalmeze, d'ar 14 a viz Mezeven, gant eur vamm galonek eus a Blourin, hag a zo ive eur Vreizadez vat).

Perig hag Azilis

MAMM Fanchig he devoa lavaret d'he mab :
— « Mar d'eman ato an hevelep sonj, en da spered, selaou mouez an Aotrou Doue ha kerz; ne virin ket ouzit da vont da veleg, pell diouz eno! na da dad ken neubeud.

— C'houi a gomzo outan, mar plij, va mamm ?

— Ya, va fôtr, ha diouz ma vezo, ez i war ar studi goude an eost. Eur bern mizou a vezo ganez, met digollet e vezimp, eun dervez, p'hon devezo eur mab beleg; eun enor eo ha ne vez ket roet d'an holl.

— Mat, eme Fanchig, me a gav d'in ez oun galvet da vont; ha ma n'oun ket, e tizroin d'ar gêr da labourat gand va zad.

Ar vamm a fichas he dourn da ziskouez ne fizie ket kalz war an dizro-ze hag ar pôtr a gimiadas diouz e dud, laouen, en eun tu, ha doaniet en eun tu all : amzer e vugaleaj a oa echu; breman edo o tont amzer e yaouankiz hag e sonje er pez a lavare ar prezeger da zeiz Pask ar vugale : « Ez eus, er bed, tentasionou a bep seurt; an diaoul, bepred war evez, a boagn, muia ma c'hell, da goll ar re yaouank ».

— Me, em Fanchig, a jomo war evez kement hag hennez, ha gras Doue ne vanko ket d'in.

Ha setu meur a vloavez tremenet an eil warlerc'h egile, hag atô eme Fanchig er skolach : poania 'ra da zeski, ha spered forz pegement en deus ivez; da genta e vez peur-liesa, hag e dud a zo lorc'hus enno gand an dra-ze, evel just; hen, avat, a zo izel a galon, mat hag eün; pa vez er gêr, e labour, evel ar re all, evel ma rae kentoc'h. Bez e vez er park, gand e dad; sikour a ra medi ha paka an eost, laouen pa c'hell ober vad da unan bennak. Ha sioul, neuze ! biskoaz n'am eus e glevet o soroc'hal, nag o lavarout traou diwarbenn den, nak oc'h en em glemm eus.

unan bennak; ne glevoc'h ger ebed war e lerc'h, ha goulskoude en deus bet tro, meur a wech, koulz hag ar re all.

N'eo ket gantan em eus klevet ar pez a verkan aman war-lerc'h met gant merc'h Azilis, ar gosa, ha n'eman ket he lagad en he godell.

Araok m'oa ét Fanchig eus ar gêr eo e c'hoarvezas an dra-man; da heul e donton Hamonig e oa ét d'ar Geruhela, en dervez-ze.

Hamonig, evel ma ouzoc'h, a zo en e frankiz mestri d'ober ar pez a gar; ato e vez prest d'ober vad, ha pa vez goulennet, aman pe a-hont, d'ober eul labour bennak, ne vank ket da vont; gouzout a oar tenna gwin, livva eun nor, troada binviajou, kempenn eur skabell, laza moc'h hag all.

D'ar Geruhela e oa deuet da zispenn eur penmoc'h laz-zet ha skourret gantan, en deiz araok.

Kenta tamm kig a drouc'has, eun tamm mell-kein e oa, a voe taolet gantan war ar skaon, en e gichen; hennez a oa da gas d'an Aotrou Person, hervez ar c'hiz vat a zo c'hoaz en hor bro.

Fanchig a gave brao ar c'hiz-ze, da zikour ar veleien; sellet a rae, gant plijadur ouz e eontr, a drouc'he, a zalle, a renke ar c'hig er c'helorn; eur marvailh bennak a deue ganto e serr, hag edont o daou a-zevri, pa deuas Ujeni en ti, gand an eil eus he fôtreded, ruz-tan eul lagad l'ezi :

— Chesuz! eme Aziliz; petra 'zo o c'hoari gand houman ?

Araok m'he devoa bet eur respont, edo Oliv en ti, êrenni :

— A-hont, ez eus en em gavet tud, emezi; ma c'hellfes rei eun tammig amann d'in, Azilis? du-man n'eus ket eur begad!

— Ya, 'vat, eme Azilis; nevez ribotet ez eus, hag em boa kempennet an tamm-man da gas d'ar vourc'h; daou lur hanter a zo ennan.

— Mat eo, eme Oliv; daou skoed eo al lur, setu aman pemp skoet !

Taolet an arc'hant ganti war an daol, ha yao d'ar gêr, adarre.

— Ha te, Ujeni, eme Azilis, pe seurt vad a c'hellan ober d'id ?

— Me, eme Ujeni, em oa c'hoant da glevout ganez pe-tra 'vije mat da lakat ouz lagad ar bôtrez treset fall-man, a zo, eiz dervez a zo, o klemm gand he lagad. A bep seurt a zo bet grêt d'ezhi ha ne wella ket! Laket eur winizenn d'ober teir gwech tro he lagad, en diabarz! laket eur c'houlaoen venniget war-elum ganen, ha c'houezet teir gwech ar maged diouti en he lagad! ha ne bare ket! ne c'het-maro oun laket !

— Gortoz, eme Azilis, em frez ez eus c'hoaz eur banne louzou ouz an droug-daoulagad; mont a ran d'e gerc'hat d'id.

Hag hi, d'ar red da glask he buredad louzou :

— Sell, Ujeni, hen-man ray vat d'al lagad klanv gant ma vezo dalc'het goloet; kenavo ar c'henta.

Hag Ujeni warzu ar gêr gant he merc'h.

.....
Hamonig, e spered en e labour, e zaouarn er c'helorn, tro e gein gantan, n'en devoa gwelet seurt; ha goulskoude pa deuas Azilis da glask he arc'hant ne gavas ket! ne gavas ket muioc'h an tamm freskad a oa dibabet d'an Aotrou Person !

— N'az peus ket o gwelet, Fanchig ? emezi.

Fanchig a blegas e bann ha ne lavaras ger !

— Petra ? eme Hamon droug ennan o tizrei, n'az peus teod ebet ? Te, marteze, eo az peus grêt an taol, marmouz. Hag e plantas eur skouarnad gantan.

Ar pôtr a vennas gouela, met ne zigoras ket e c'henou d'en em zifenn.

Merc'h Azilis a dostaas, neuze, ouz he mamm hag a lavaras d'ezhi :

« Me 'oar gant piou eo êt an arc'hant hag ar c'hig, emezi; gant Ujeni! Me a oa aze, er c'horn. »

Mat, kaer a voe goulenn ouz Fanchig ne zisklerias ne-tra!

Gwelloc'h e oa gantan beza tamallet e gaou eget dis-kuilh eun all !

TINTIN ANNA.

D'ar wazed ne ouzont ket Gouzanv o fried

Ar merc'hed n'int ket holl santel, nag ar wazed ken-nebeut. Gwrazez a zo hag a vlanka pe a voug ar garantez, ar peoc'h er familhou, dre ma n'ouzont ket gouarn war o zeod ; war ar poent-se e c'hellomp lavarout ez eus meur a waz hag a zo henvel outo.

Koulskoude, eun tech hag a zank e graban war galon lod eus ar gwazed eo an hini o doug da vont e kounnar, hag alies evid an distera tra. An izelded a galon hag an habaskded eo a ra diouer d'ezo. Pelec'h e strak ar muia an avel diroll nemet er gwez uhel, er skeuliou uhel :

« E beg ar skeuliou uhel

E c'houez krenv an avel. »

N'o deus ket ive karantez awalc'h ha setu perak re alies ez int ker rok. Gouzout a reont koulskoude :

« Eun den mat 'zo uhel e galoun

Hag eun den rok e vruched soun. »

Eun ozac'h hag a zo uhel e galon a oar gouzanv ervat kement a zisplij d'ezan en o bried; poagna a ra d'he sikour da veza bepred furoc'h, bepred santeloc'h, rak evitan

« Eur wreg fur, pe ve divalo,

'Zo dreist ar gaera gwreg a zo. »

Rak-se dre e habaskded, dre e aliou mat ne ehan da hentcha e wreg warzu ar furnez hag ar zantelez. N'eman ket heb anaout ez eo hennez unan eus e zeveuriou abaoe m'eo dimezet.

Eun den rok, en enep, e lec'h kreski an unvaniez a dle ren etrezan hag e bried, a deu alies d'he laoskât, eürus ma ne deu ket d'he zerri. Dre e gomzou flemmus, dre e

zoare lore'hus e teu da c'houlia, da vlounsa kalon ar paour
kêz maouez en deus Doue roet d'ezan, hag

« Eur gouli, hag e ve kiget,
A lez ar c'hroc'henn kleizennet. »

Ankounac'hêt en deus e tle sikour e bried da vont d'an
nenv en eur zougenn ar groaz a-unan ganti, e tle poagna
a-unan ganti da zismantri ar plegou fall oc'h en em skle-
rijenna, oc'h en em garout, oc'h en em c'houzanv. Perak
ne zelaou-hen mui an ali a ro d'ezan ar fur ? Ar fur a
lavar :

« Bezit mat evid an holl; n'ez eus den heb e bleg;
Lestr ar fur a ya d'ar porz enep mor ha kerreg. »

Perak eo deuet da veza ken digar nemet dre ma ne
glask mui evel m'eo dleet ober bolontez an Aotrou Doue,
dre ma ne wel mui en e bried eun c'ne da zavetei ha da
veza eürus gantan er baradoz ? Ne c'hoar mui mat awalch
ar c'henn a zo etre gened ar c'horf ha gened an ene.
Koulskoude eur c'hristen a dlee gouzout kalet evel mên :

« Eun deiz hepken 'pad ar gened
Ha gand ar mad e pad bepred. »

N'eo ket diouz he gened eo e tle eur pried gouzanv ha
karout e wreg, met diouz ar zantelez eo galvet da gaout.
Setu ar gentel a ro d'eomp an dud a furnez ; embann a
reont :

« Ar gened a zo warlerc'h ar mad
Keit ha ki kamm warlerc'h ar c'had. »

Ar baganed zoken o deus gouzet gouzanv techou fall
o fried. En o zouez, Sokratez a zo bet unan eus ar spere-
jou ar gouziéka, an desketa hag ar fura. Eun deiz, unan
eus e ziskibien o klevout youc'hadennou Kzantippa, gwreg
e vestr, a lavaras d'ezan : « Ar vaouez-se a zo kasais
meurbet.

— Boazet oun diouti, eme Sokratez, evel ma 'c'h en
em voazer da glevout eur bolienn o fraonelli. »

Eur wech all, goude beza evel beuzet he fried dindan
eur barrad geriou bilimus, Kzantippa a strinkas dour ouz
e benn. Sokratez, ken habask ha tra, da lavarout : « Gou-
zout a raen e teue, da heul eur barrad, glao da goueza. »

Eun deiz c'hoaz he wreg a deuas dirag an holl da denna
digantan e vantell. Darn a anzavas outan e tlefe beza roet
d'ezi eur gravanad.

« Ma 'm befe her grêt, eme Sokratez, em befe roet tro
d'eoc'h holl da youc'hal, da lod : dalc'hmat Sokratez ; da
lod all : dalc'hmat Ksantippa. » Setu penaos e komze
unan eus ar baganed ar skianteka, setu penaos e c'hou-
zanve eur pried na vez ket gwelet kalz anezo en hor bro
Breiz, a drugare Doue. Hag eur pried kristen n'en defe
ket a vez o wallgas e vaouez !!

Klevet ho peus hano marteze eus paganed afrikan an
Urundi. O gwrazez d'ar re-man ne aozont nemet eur
pred bemdez, eur pred ha ne vez ket moarvat eus ar re
zaourusa. Mat ! ar gwazed a gemer evid eun dever ober
atao enor d'ar pred a vez aozet : n'ez eont ket da glemm
ar boued evel ma vez klevet, siouaz, re alies kalz a wa-
zed en hon touez ; evid eur pagan eus an Urundi, lava-
rout ne ve ket mat ar pred a ve sank a eur c'hleze e kalon
e bried.

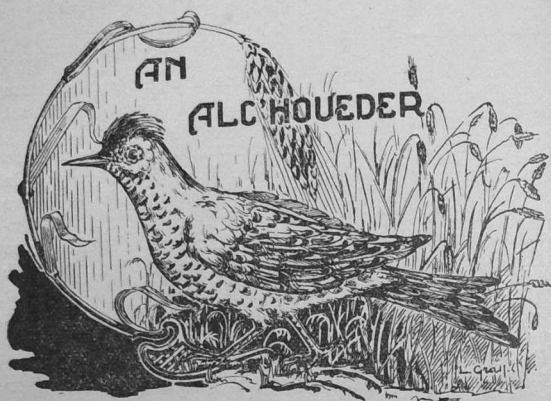
**

Eur skouer dudius evit gwazed Breiz eo hini sant Tho-
mas Morus. Hen-man, goude maro e vaouez kenta, evit
gellout sevel e vugale, a zimezas da Aliz Middleton, eun
intanvez na oa na yaouank na koant. Koulskoude ar zant
a ziskouezas d'ezi kement a garantez ha ma ve bet e bleu-
nienn eur yaouankiz leun a c'hened. Aliz n'oa ket eus ar
re esa beva ganti : mat oa da c'hourdrouz, douget oa da
vont drou genni. Met sant Thomas a ouie skuba an arnev
dre eur ger fentus bennak : laouen, trugarezus ha made-
lezus e chomas bepred e kenver Aliz.

Piou eus a wazed Breiz ne boagnfe ket da vale war rou-
dou sant Thomas Morus. O kemerout skouer dioutan, o
karout hag o c'houzanv o fried e teuont d'he santelât ha
d'en em zantelât o-unan. Evelse, bepred a galon vat an
eil evid egile, dre garantez evit Doue, e vezo o buhez eun
dudi, rak, a lavar ar furnez :

« An dud a zo a galon vat
A zo laouen, eurus o stad. »

Eozen Geryann.

Pa deu tommder an hanv da lakaat er prajou
Kant ha kant mil boked ha deliou er c'hoajou
Pa deu ar bleun melen el lann hag er balan,
Na glevit ket en oabl an Alc'houeder bihan ?

Alc'houederig an nenv, peger kaer eo da gan,
« Sant Per digor an nor, digor, digor, buan,
« N' bec'hin, n' bec'hin ket ken, ti ho! ti ho! ti ho!
« Ti hu! ti hu! ti hu! Sant Per digor dillo!

« Sant Per, en han' Doue, selaou va fedennig,
« Deut oun a denn-askell dimeuz va zraoniennig,
« Va neiz a zo kuzet du-hont e korn ar prad,
« Deus skilfou ar sparfel diwallit va c'hlodad,

« Meuleudi da Zoue ti ho, ti ho, ti ho,
« Trugare d'eoc'h sant Per hag ivez, kenavo,
« Ti hu, ti tu, ti hu, ti ho, ti ho, ti ho,
« Setu me o tiskenn dillo, dillo, dillo ! »

Pa vo tenval va zal ha va dremm ankenius
Kan ! Alc'houeder bihan, kan skler ha kan joaüz,
Kan ! ha kan alies en eur zevel en êr.
Pa glevan da vouezik a-us d'al lanneier
Em c'halon e tigouez eul levenez dispar
Hag a lak va spered da gwitât an douar.

LAOUENAN ARVOR.
Skeudennet gand Loeiz Grall.

Pedenn eun dervez

Setu o c'houlouai sklerijenn wenn an deiz.
Pedomp war hon daoulin, pedomp Doue gant Feiz.
P'emaomp gant hol labour, pa n'hellomp mui tec'het
Hor mirit, va Jezuz, diouz pep droug, pep pec'hed.

Eus ar mintin d'an noz, grit d'hor genou tevel
'N aon na deufe 'trezomp gwall-gomzou da zevel.
Mirit hon daoulagad, beilhit rik warnezo
'Vit ma vo traou ar bed-man didalvez kaer d'ezo.

Dalc'hit hor c'halon glan, mirit na ve saotret
Gant ardou tad ar gaou, ar bed hag e baotred.
Kabestrit an ourgouilh 'zo ennomp holl peget
Ma vo dre 'r binijenn da youl Doue pleget.

Ha pa vo aet tano sklerder an dervez koz,
Pa vezo deut en-dro goude an deiz an noz
Neuze hon ene gwerc'h 'gano gant levenez
Meuleudi d'hoc'h hano, bennoz d'ho madelez.

4 a Vezeven 1936

Yann GORRIGAN.

D'ar merc'hed n'int ket evid o genou

N'EUS netra kaeroc'h, netra gwelloc'h eget teod eur vaouez fur ha santel : teod eun el eo.

N'eus netra divalavoc'h, netra falloc'h eget teod eur vaouez gwarizius ha brein he c'halon : teod eun diaoul eo.

Siouaz ! nag a drouz, nag a freuz, nag a reuz dre ar bed, en abeg da deodou eur c'halz a verc'hed !

Zoken er familhou kristen re alies, nag a yenienn, nag a zafar etre ar priedou, dre ma ne c'hoar ket ar wreg gouarn war he zeod hag e graotia pa vez ret !

Meur a diegez n'z afe ket war e gement all, ma poagnfe ar gwragez da vont bepred gand an hent eeun, hent ar vertuziou kristen. Ma 'z a kounnar en ozac'h eo meur a wech o welout an traou war an tu eneb hag o klevout ranellerez ar wreg. Hirio evel gwechall, eo gwir c'hoaz al lavarenn-man :

« Eur wreg vat a zo didroidel
Hag he oaled divogidel. »

N'eo ket didroidel ar vaouez n'eo ket evid he genou : troet eo da gasetal, da c'hloubousat hag alies evid he fried ne deus nemet komzou trenk, komzou digar. Ha da c'houde e vezo c'hoaz souezet oc'h e welout droug ennan !

Eur c'hlenved he deus ar vaouez kêz, eur c'hlenved genou hag eur gwall glenved zoken. En abeg d'ezan, ez eo gwall-eürus. Eul louzaouen ez eus koulskoude evit parea ar c'hlenved-se, eul louzaouen nerzus, ha marc'had mat ive.

Eur wreg, klanv evelloc'h, a deuas eun deiz da gaout sant Visant, abostol ar Spagn ha Breiz : « Va fried, emezi d'ar zant, netra nemet am gwallgas. Penaos e c'hellin ober

d'ar peoc'h ren em zi ? » Ar zant a lezas ar vaouez da gomz, da gomz. Gwelout a reas ez oa eur c'hloubouserez ha raktal ive e welas pe seurd louzou a c'hellfe dont a benn eus eur seurd glenved.

Lavarout a reas d'ezi : « It da c'houlenn digant porzier hor manati eur voutailhad zour a denno eus ar puns a zo e kreiz ar c'hloastr ; ha pa ho pezo aon e teufe hoc'h ozac'h da gounnari, kemerit eur c'henaouad anezan a zal-c'hoc'h pell en ho kenou heb hel lonka. »

Eun nebeut deveziou a c'houdevez, ar wreg a zistroas da gaout sant Visant, a anzavas d'ezan en devoa al louzou grêt vad hag a c'houlennas digantan rei d'ezi eur voutailhad all eus an hevelep dour. Neuze ar zant a lavaras : « N'eo ket kemerout dour eo a drec'h an droug, met gouzout tevel. »

Beza mestr war ar genou, gouzout e zarra e poent hag en amzer, lavarout gantan nemet komzou a garantez, setu an doare da virout pe da zigas ar peoc'h en tiegeziou, er parrezioù.

An doare ive, a lavar lod, da zerc'hel an dent. Perak kement a verc'hed hirio hag o deus kollet o dent ? Sel-laout.

D'an dek a viz ebrel 1887, demdost da Lill, e varve d'an oad a 110 vloaz, an intanvez Moutiers ; an holl o devoa keuz d'ezi, rak morse n'he devoa lavaret na lezet lavarout dirazi droug eus d.n. Beteg he maro he devoa dalc'het he dent hep koll eun unan.

« Eur bennoz eo, eme an dud : dalc'het he deus he dent hep koll hini, dre ma n'he deus biskoaz lammct da zen. »

Dalc'homp sonj n'eus netra falloc'h eget eun teod fall. Eun deiz, p'edo o prezeg e Valans, e voe digaset da sant Visant eur vaouez vut, evit beza paret. Ar zant a lavaras d'ezi ne rofe ket d'ezi ar prezeg rak, emezan : « Doue e oa zo falvezet gantan e vec'h mut evid ho prasa mad. Gonezit ma ve bet ho teod diliam, en defe kollet hoc'h ene, rak implij fall ho pefe grêt eus an donezoun-ze. Na c'houlennit ket eta hiviziken ouz Doue rei d'eoc'h ar pare, rak ar pareans-se a ve evidoc'h eur gwalleur bras meurbet. » Dre vuzud ar vaouez a gomzas eun tachadig, met goude

e teuas adarre da veza mut. Lavarout a reas d'ar zant :
« Ya heuilh a rin hoc'h aliou. »

Nag a vere'hed a ve deuet da veza sentezed ma vent bet mut evel ar vaouez-se! Met an implij fall a reont, adalek goulou deiz beteg an noz, eus ar galloud da gomz o deus bet digant Doue evid e veuli, a stank outo hent ar mad, hent an eürusted; eur maread anezo zoken en em strink en ifern.

War o lerc'h, an teodou fall ne lezont nemet dismantr, droist-holl pa vezont flour, pa roont d'o c'homzou liou ar mad.

« Ouz teodou flour diouallit mat,

« Ar c'haz a guz ivin e droad.

Doue ra viro na ve eur vaouez kristen eus hor bro garet Breiz an teod flour-ze. Evid en em virout ouz eur seurt gwalleur kizellomp doun ha doun en hor spered hag en hor c'halon ar c'homzou-man :

N'eus netra kaeroc'h, netra gwelloc'h eget teod eur vaouez fur ha santel : teod eun él eo !

Marianna ar Poulpri.

ERRATA

Fazioù brasa ar « Feiz ha Breiz » diweza

Pedervet linenn, p. 220, e lec'h : goareg, lennit : goanag.

Pevarzek linenn, p. 221, e lec'h : ar skouez, lennit : ar strouez.

« TRUILHOU-DILAS »

Eur wech ez oa, eur wech n'oa ket
Hag eur wech ez oa bepred.

Ya, eur wech ez oa eur paotr, nao bloaz d'ezan, Fanchig e hano; ha Fanchig a oa leshanvet « truilhou-dilas » gand e gamaraded. Perak? Abalamour d'e zilhad atao re vras ha divountoun, ha d'e voutou-ler, kalz re vras ivez, ha dalc'hmat dilaset.

Er skol, ar vugale all a gemere plijadur oc'h ober an heg outan, hag o chacha war lasou e voutou-ler, a ruze war e lerc'h..... Hag an holl, en eur c'hoarzin, en eur zansal, en eur lammet, a rae an dro d'ezan en eur gana :

Fanchig, Fanchig truilhou,
Dilas, dilas, dilas,
Fanchig, Fanchig truilhou,
Dilas eo da voutou.

Hag ar paourkêz Fanchig, gand e zaoulagad bihan a selle hep gouela, rak... « Maout » a zanse gand ar re all. Laouig ar Bigorn, leshanvet « Maout » en devoa ivez nao bloaz; heman avat a oa eur paotr start ha n'oa ket brao ober an heg outan, rak kerkent ho piñe santet war ho fri nerz e zivrec'h kigennet mat. D'en em ganna ez oa eur maout, ha den na grede klask trabas outan, krenv evel ma 'z oa.

Pa veze, evel c'hoari, o c'hourin, ouz ar re all, « Truilhou-Dilas » a hope en e gichen :

Kiss... Kiss... hou... hou...

Ata... Maout... ata Maout...

Kiss... kiss... hou... hou...

Ata... maout... aman d'it...

Ha pa c'houneze ar c'hourinadeg, ar pezh a c'hoarveze bep tro, e roe d'ezan meuleudi :

— « Maout, te eo mestr an dud. »

Met « Truilhou-Dilas » n'oa nemed eur gwidoroc'h fall, evit « Maout », eur prenvig douar, mat hepken da veza goapaet.

**

Eun dervez, « Truilhou-Dilas », chomet war an treujou, da lasa e voutou dilas, a zigouezas diwarlerc'h er c'hlas.

Edo o vont d'e blas, goustadig, dre guz, dre douez an taoliou, pa welas « Maout », goustad-goustad, o tigeri e daol-labour, pe e vuro hag o lakaat e-barz eun dra ben-nak. Ar skolidi all a c'hoarze holl, dre zindan. Petra an diaoul en devoa laketa « Maout » e buro « Truilhou-Dilas » ?

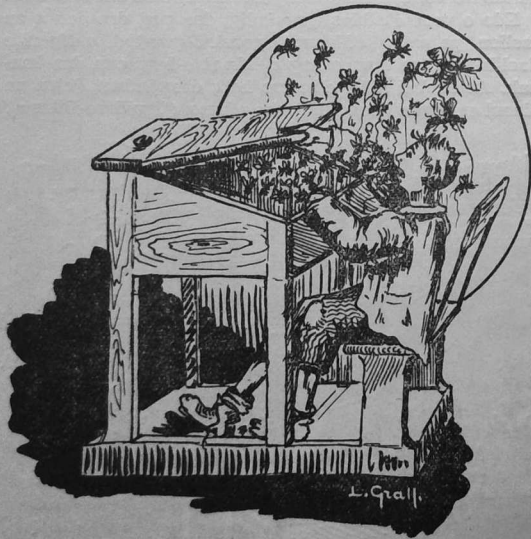
« Truilhou-Dilas », azezet breman war e skaon, a selle ouz ar mestr, evel ar re all... E spered avat m'edo tamm ebet troet da selaou ar pezh a lavare. Sonjal..., sonjal a rae...

« Petra 'zo dindan ar golo em zaol-labour ? »... Chokola? bonboniou?... eur c'hoariell?... Marteze... O, n'eo ket, eur c'hrayon glas ha ruz eo, me 'zo sur, a glaskan kaout abaoe pell 'zo... »

Selaou..., selaou a ra..., nann ar mestr, met eun trouzig a deue e usa zindan ar golo : krr...krrr... krrrrr...

Eun dra bennak a grabise..., a grifigne... dindan ar golo. Petra 'ra trouz evelse? Gouzout a ranke, hag hen sevel e zourn :

— Aotrou?

— Petra 'zo? eme ar mestr, droug ennan, da veza dirrenket e-kreiz e brezegenn.

— Dizonjet em eus va c'hrayon ebarz va buro.

— Kemer hen neuze, ha diouall da finval ken, pe me ray butun ganez.

« Truilhou-Dilas » neuze a zavas buan buan ar golo hag a lakeas dillo e benn er buro da welet petra a rae trouz ebarz. Buanoc'h avat e teuas er mêz, pa welas evel eur goumoulenn-zu o sevel a bep tu d'ezan, hag o vont dre ar c'hlas a-bez, en eur fraonval, en eur fraonval, evel eun hed-gwenan, en eur voudal evel eun dournerez.

C'houiled dero ! C'houiled dero a nije, a nijelle, a droidelle, a froume dre holl, eun neudenn a zistribilh ouz troad pep hini.

Setu an dro-gamm c'hoariet gand « Maout » da « Druilhou-Dilas ».

Pebez foar! pebez jolori! pebez galoupadeg a zavas eno er c'hlas! Ar baotred dirollet, a lamme, a hiipe, a c'hoarze, a skoe gand o bonedou da glask tapa ar c'houiled askel-

lek, a c'hournije dre holl ker stank ha kellen en eur c'hraou-zaout. Hag e kanent war ar marc'had :

**Paotred, paotred, bezomp fur
Hag hor bo, hag hor bo,
Paotred, paotred, bezomp fur,
Hag hor bo kalz plijadur.**

... Me 'lavar d'eoc'h, eno e voe plijadur. Ar mestr avat ne c'hoarze ket. Skei a rae taoliou pounner war an daol; hag e fringe, hag e c'hope :

— Awalc'h! Awalc'h! d'ho plas! peoc'h!...

Allas! den na gleve, hag ar c'hoari a gendalc'he gwasoc'h eget biskoaz. Erfin ar mestr a zigoras ar prenestr, hag hepdale, ar c'houiled holl a dec'has gand herder.

Pa voe sioul pep hini en e blas, ar mestr a c'halvas « Truilhou-Dilas ».

Ar paourkez paotr, mezek, a yeas, d'e gaout.

— Te eo, lampon fall, ez peus c'hoariet an dro-gamm-se?

Respont ebet.

— Lavar d'in, dioustu, eus pelec'h e teu an holl c'houiled-dero-se?

Grik ebet atao.

— Ac'hanta! Mouzet out va faotr? C'hoari da benn fall a fell d'it? Mat kerz aze er c'horn, da c'houeza da fri, ha pa vezi divouzet e lavari d'in ar wirionez pe a-hendall...

Prestig goude ar vugale a c'hoarie er porz. Ar re vihana avat a gavas fall an dro-man c'hoariet, gand « Maout » da « Druilhou-Dilas ». Setu ma teujont holl asambles da youc'hal warnan :

— E! « Maout » 'peus ket a vez ?...

— E! « Maout » 'peus ket a vez ?...

« Maout » kelc'het ganto a dec'has dillo, ma 'z eas a-benn en eur wezenn ma voe tost d'ezan terri e fri. Gand ar strons, e kouezas eus ar wezenn eun druillad traouigou du war e gein.

Ar c'houiled eo, lod hanter vac'hagnet gand an taoliou boned o devoa bet er c'hlas. Hag e krabisent breman ebenn d'ar paour kêz « Maout », hag e raent hillig d'ezan en eur vont dindan e zilhad.

Ar re vihan a strake o daouarn o welout « Maout » kastizet evel m'o devoa mennet. Hag e hopent asambles :

« Ata c'houiled ! dao d'ezan !

« Ata c'houiled ! dao d'ezan ! »

Gand ar vez, « Maout » a lammas, a dreuzas ar vandenn, hag o welout dor ar c'hlas digor dirazan, ez eas ennan da guzat.

Hag e chomas eno sioul, kuzet dindan eun daol, pa glevas eur glemmadenn en eur c'horn d'ar c'hlas.

Sevel a reas e-benn hag e welas « Truilhou-Dilas » atao e pinienn .

— Petra 'rez aze, emezan ?

Ar paotr a savas e zaoulagad kaer, da sellout ouz « Maout » hag e lavaras :

— Sell, emezan, ouz ar c'houil-dero-man, eul las a zo ouz e droad, hag al las-se a ra poan d'ezan, hag e klaskan tenna kuit al las.

Ha gant e vizied, e klaske diskoulma an neudenn.

— Ha dont a ri d'am zikour, « Maout » ?

— Ya.

Hag o daou e labouront war ar c'houil-dero.

— « Truilhou-Dilas » ?

— Petra ?

— Gouzout a rez piou en deus c'hoariet an dro sot o lakaat c'houiled-dero d'it en da vuro ?

— Ya.

— Piou ?

— Te.

— Ha n'ez peus lavaret netra ?

Hag ar paotrig o sevel a-nevez, e zaoulagad karantezus meurbet :

— Nann, rak, e pinijenn e vijes bet laket.

Petra erruas goudeze ?

**

« Maout », gounezet e galon gant madelez « Truilhou », a savas prim, hag hen mont, krog e dourn e gamarad karantezus da skei war dor kambr an Aotrou Rener.

— Tok! tok! tok!

— Deuit e-barz, eme ar Rener.

— Aotrou . . . , Aotrou . . . n'eo ket « Truilhou-Dilas » an hini kablus, me an hini eo!

Ha gant keuz gwirion d'e fallagriez e lavaras d'ar Rener an dro-gamm en devoa c'hoariet da « Druilhou-Dilas » ha pegen madelezus e oa bet heman en e genver.

Gourdrouzet e voe gand ar mestr, hag e lavaras d'ezan goude :

— Pardon! a ran d'it, met petra sonj da gamaraded eus ar gwall-skouer ez peus roet d'ezo ?

Dre ar prenestr digor, m'edo bodet en e gichen, ar vugale holl a welas hag a glevas pep tra. Dal ma klevjont goulenn ar mestr e lavarjont holl a-unan :

— « Maout » n'eo mui « Maout » ; e hano mat eo Laouig ; hiviziken eta ni 'ray Laouig anezan !

Ha « Truilhou-Dilas » ?

— Ne livirimp mui « Truilhou-Dilas », met Fanchig eo e hano badez, ha Fanchig a livirimp d'ezan atao !

(Troet diwar Jane Dubois gant FILHOR SANT ERWAN,
ha skeudennet gant L. Grall).

Kenstrivadeg ar Skol-Vrezonek

364 bugel, 310 merc'h ha 54 paotr, o deus kemeret perz er bloa-man, e kenstrivadeg hor « Skol Vrezonek ». An deveriou, evid an darn vrasa, a zo bet kavet mat, ha zoken, bugale a zo, e kaver enno danvez skrivagnerien, n'eus ket da lavaret nann. Ar plas a vank d'eomp evid embann eun dever bennak. Met, an holl n'o deus ket grêt, — siouaz d'ezo, — ar 6 dever, hag en o zouez, ez eus meur a hini, hag o divije marteze gounezet unan eus ar prizioù kenta.

Rak-se 'ta, red eo bet d'eomp, evid beza just, ranna ar genstriverien e diou lodenn : a) ar re o deus grêt ar 6 dever ; b) ar re o deus grêt 5 ha 4 hepken.

Ar re all, ha n'o deus grêt nemed 3, 2 pe 1, n'omp ket evid rei eur priz d'ezo. Er bloaz a zeu e poagnint muioc'h. Kaout a raer, en eil lodenn, bugale hag o deus muioc'h a boenchou eget darn eus ar re a zo bet laket el lodenn genta. Gwir eo, met ar re-man o deus grêt al labour beteg penn. Ar prizioù a vezo kaset en deiziou-man d'ar skoliou, ha fizians hon deus e vezint digemeret mat gand ar vistri ha mestrezed ha gand ar vugale.

D'ar re o deus gounezet ar prizioù a enor, e vezo kaset ouspenn o friz, eun Testeni a enor (diplôm), eus ar re gaera, grêt a-ratoz evito.

D'an holl e lavaromp kenavo da viz here a zeu ha ra vezo niverusoc'h c'hoaz niver hol lennerien hag hor c'hens-triverien, rak selaouit mat, bugale geiz, ar Brezoneg, ho yez kaer, a zo karet muioc'h mui bemdez gand ar Vretoned, hag e weler, meur a hini, echu o skol, o studi ganto, o kregi d'e zeski.

Eur ger c'hoaz : N'it ket da ankounac'hat Bleun-Brug Rosko, evel m'eo bet lavaret d'eoc'h, eur miz zo, ha kemerit perz e kenstrivadegou al lenn hag an displega, d'ar 25 a viz eost a zeu e Rosko.

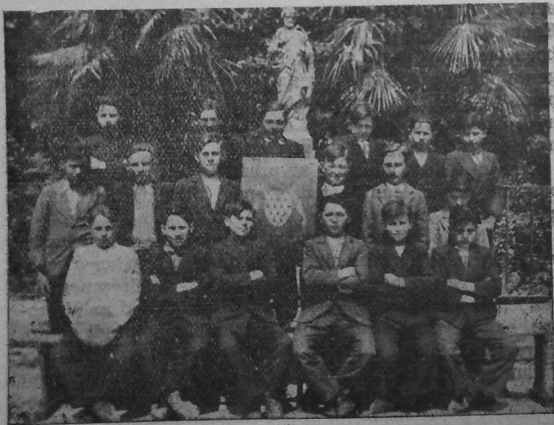
Setu aman da genta, hanoiou ar Vugale o deus gounezet prizioù a enor ar Skol Vrezonek :

KEVRENN AR RE VIHANA (Cours élémentaire : **Mari Berthevs**, skol I. V. Lambader, Plouvorn, gant 54 poent war 60.

KEVRENN AR RE GRENN (Cours Moyen) : **Mari-Anna Pallier**, skol ar Galon-Zakr, Lannilis, gant 100 poent war 120.

KEVRENN AR RE VRAS (Cours supérieur) : **Jan-nig Paugam**, skol I. V. Lambader, Plouvorn, gant 49 poent war 60.

Evel ma weler, aet eo ar « maout » gant merc'hed skol Itron Varia Lambader Plouvorn. Renerien « Feiz ha Breiz ar Vugale » hag ar « Skol Vrezonek », a ginnig d'ezo, ha da V.-A. Pallier, cus Lannilis, o gwella gourc'hemennou.

BUGALE SKOL VREZONEK SAINT-JOSEF LANDERNE

KELEIER AR MIZ

PARDON ITEGN VARIA WIR ZIKOUR

Pardon Gwengamp, brudeta pardon a zo e Breiz-Izel, en enor da Vamm Doue, a zigouezo, er bloaz-man, d'ar 4 ha da'r 5 a viz gouere hag a vezo renet gant ar c'hardinal Verdier, arc'heskob Paris.

Hen eo a gonsakras iliz-veur Dakar, da c'houel ar Chandelour diweza, hag a lavaras evel kannad ar Pab, da c'houarnar gall Afrik ar C'huz-Heol, ar c'homzou pouezus-man :

« Une grande œuvre est en train de se faire dans notre Afrique occidentale française. J'ai lu, Monsieur le Gouverneur général, vos admirables circulaires. En chacune d'elles, j'ai admiré un sens pro-

kleria ar brezegenn e roer ar steuenn anezi e « Feiz ha Breiz » miz ebrel diweza, p. 153.

fond de la réalité et une si juste compréhension des besoins et des aspirations de ces immenses populations...

« Le Noir est pour vous un frère aimé. Vous vous êtes penché sur lui, pour mesurer, si l'on peut ainsi parler, ses forces de penser, de sentir. Vous repoussez, et je vous en félicite, cette idée si peu chrétienne que les races sont inégales.

« Ce frère aimé, vous le prenez, a-t-on écrit, par la main pour le faire monter à un degré supérieur dans l'ordre moral et social.

« Améliorer son sort et, sous tous les aspects, et sans le sortir de son milieu, c'est votre unique politique.

« Et pour ce faire, avec un tact parfait et un si juste sens des possibilités, vous réalisez, NON PAS L'ASSIMILATION, MAIS L'ASSOCIATION, NON PAS LA SERVITUDE, MAIS LA COLLABORATION.... »

En deiz ma c'hello eur c'hardinal o tont, en hon touez, eus Paris, evel kannad ar Pab rei hevelep meuleudiou da c'houarner Breiz, Breiziz n'o devezo ket a ezomm ken d'en em glemm kement ha ma reont breman.

Abenn neuze, marteze, gouarnamant Paris, en devezo bet amzer da zelaou klemmou Breiziz, kaset betek ennan gand an Aotrou Inizan hag an Aotrou Tremintin.

Meuleudi d'an Aotroued-man hag a ra, ar pezh a zo en o galloud, evit difenn gwirioù Breiz e Paris.

BLEUN-BRUG ROSKO

D'an 23, 24 ha 25 a viz eost a zeu

I. — KENSTRIVADEG AN DISPLEGA (déclamation)

Ar vugale eus 6 vloaz da 11 vloaz, o devezo da zisplega : **Maro ar Breur bihan**; ar vugale eus 11 vloaz da 15 vloaz, o devezo da zisplega : **Ar gefelerien vihan**; ar vugale eus 15 da 18 vloaz : **Pagan Kerlouan**.

An tri bez-se a zo bet moulet er « Feiz ha Breizou » diweza.

Prizioù kaer a zo da ranna etre ar c'hounideien.

II. — KENSTRIVADEG AR BREZEGEREZ (éloquence)

An dud yaouank etre 18 ha 25 bloaz o devezo da zis-

Eur gador koat dero ha kizellet kaer a vezo roet e priz d'an hini a vezo da genta.

Pedi a reomp renerien ar skolioù hag ar patronachou da drei ar vugale hag ar yaouankiz war ar c'henstrivadegou-se a c'hell ober kement a vad evit dihuna spered ar vro.

Skridoù ar brezegerien a ranko beza kaset da Renner « Feiz ha Breiz », Scrignac, abenn an 10 a viz eost da zivezata.

III. — KENSTRIVADEG AR C'HAN

Ar ganerien o devezo da zeski ar c'hanaouennoù bet savet evit Bleun-Brug 1928, nemed ar ganerien a gano gant peder mouez dishenvel, a ranko kana evel kan gourc'hemennet : **Paotred Rosko**; da eil kanaouenn e c'hellint, m'o deus c'hoant, kana **Elez eus ar baradoz**, evel m'her c'haver e Kanaouennoù Bleun-Brug 1928.

Setu aman ar strolladoù o deus roet o hano abenn breman : Kanerien Gwengamp, Perros-Guirec, Kastell-Paol, ar Folgoat, Gwitalmeze, Keraez.

Fizians hon eus n'ema ket aze c'hoaz an drederenn eus ar ganerien a dle beza e Rosko, d'ar 25 a viz eost a zeu.

EURED

An enor hon eus da gemenn d'eoc'h ez omp bet euredet e Pariz d'an ugent a vezeven 1936.

Vivian Masson
Herve ar Men.

GANIDIGEZ

Gant levezon e kemenn d'eoc'h an Itron hag an Aotrou Drezen ez eo ganet d'ezo eur mab a zo bet anvet **Youen Jak'z Yann**, diouz ano an tad, ar paeron hag ar vaeronez. Yac'h ar vamm hag ar mab, a drugarez Doue.
Hent ar Menez, Gwened. 25 mae 1936.

HON TUD VARO

Erbedi a raer ouzoc'h : Catherina Tranvouez, maro d'he 18 vloaz, e Dirinon, d'an 2 a vezeven, c'hoar da Josephina ha J.-Y. Tranvouez, eus strollad c'hoarierien ar Bleun-Brug.

Louisa Cornec, maro d'he 8 vloaz, e Scrignac, d'an 10 a zeven, c'hoar vihan da Varia Cornec, eus strollad c'hoarierien ar Bleun-Brug.

Per Quintin, sekretour ti-kêr Gouezec, maro e Gouezec, d'an 23 a vezeven.

Leoriou Nevez

« LA LANGUE BRETONNE »

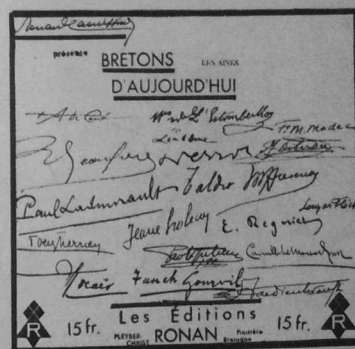
Les Nouvelles Editions Bretonnes viennent de faire paraître un livre capital, œuvre de l'érudit breton bien connu, M. Marcel Guieysse, sur la LANGUE BRETONNE « ce qu'elle fut, ce qu'elle est, ce qui se fait pour elle et contre elle », près de 300 pages avec 5 hors-textes photographiques et une carte linguistique.

Nombreux seront les Bretons, nombreuses seront les personnes de toute origine, mais curieuses des choses de Bretagne, qui voudront se documenter sur une question très mal connue et depuis quelque temps mise à l'ordre du jour par les votes de 200 municipalités en faveur de l'enseignement du breton à l'école.

Le livre de M. Marcel Guieysse vient à point. C'est un guide complet et sûr, faisant état des dernières découvertes de la science et de l'histoire. Il apporte, en outre, des informations averties sur le mouvement breton contemporain, ainsi qu'on pourra en juger par un aperçu du sommaire :

Ignorance et préjugés à l'égard de la Langue bretonne. — Les langues celtiques et les autres langues. — Valeur de la Langue bretonne. — Histoire de l'établissement du breton en Armorique. — Limites du breton et nombre des Bretonnants. — La littérature en breton depuis le Moyen-Age jusqu'au XXe siècle. — La langue Bretonne, les autorités religieuses et les partis. — La langue bretonne et, les pouvoirs publics. — L'unité linguistique de la France. — Les résultats de la méthode officielle. — Le mouvement en faveur de la langue bretonne. — Conclusion. — Appendices.

En vente dans les principales Librairies et à l'Imprimerie Commerciale de Bretagne, 7, rue des Francs-Bourgeois, Rennes. — L'exemplaire broché : 12 francs, franco.

PAPEROU-STOUB BREZONEK

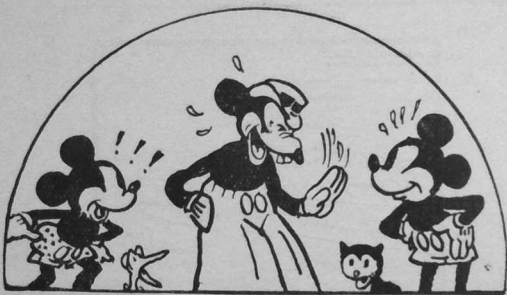
Emeur o paouez embann eun toullad paperou-stoub da sec'hi ar skritur. Moulet ez eus warno, e lizerennou du teo, ar geriou-man e brezoneg :

Deskit lenn ha skriva AR BREZONEG

Kement hini a labour a-du gant ar brezoneg a gemero warnan ober implij anezo e-unan, hag o skign a pep lec'h. Eun dlead eo da izili ar c'hevredigeziou brezonek ober ganto hepken hag o rei d'an dud a-ziwardro, ha d'ar vugale er skoliou, evit ma sanko ar c'homzou-se er sperejou, evit brasa mad hor yez karet.

Ar prizioù, hep mizou kas ouspenn, a zo evelhen :
ar 25 paperenn : eiz real; — an 50 : eur skoed 10 gwen-neg; — ar 100 : daou skoed.

O goulenn digant : J. Delalande, 56, rue de Guernisac, Morlaix (Finistère). — C. C. Roazon 23.854.

Eur gwall... zen :

KI-DU. — Ya, me a ya droug ennoun evid an distera tra... , taer oun.

MIKEY. — Ya, gouzout a ran...

KI-DU. — Met gwella pez a zo ne bad ket ganen; n'oun ket gourvennek. Ankounac'haat a ran dioc'htu.

LOSTIK. — Gwella-ze !

KI-DU. — Ya... Sellit, gouest e vijen d'ho laza ho taou, ha pemp munut goudeze, e paefen eur banne laez livriz d'eoc'h !!!

Ti koz L'OLLIEROU

L'HOSTIS & JORDE, Successeurs

18, 27, rue Louis-Pasteur, 18, 27. — BREST

... Pa ho pezo eun dra bennak da brena, dalc'hit sonj eo en HON TI e kavoc'h ato ar muia da joaz hag an dessiniou nevesa e mouchoerou ha tavancherou brodet.

SEIZ, MEZER, HA DANVEZ A BEP SEURT

Dioc'h ar galite an ti-man a werz gwelloc'h-marc'had eget neus forz pehini all.

Eun eskompt a UGENT REAL DRE GANT a vez roët e marc'hadourez, ha DEK DRE GANT d'ar familhou niverus diwar diskouez o c'hartenn.

Klenved ar c'henou hag an dent

L. LAPIQUONNE SUCESSEUR DE
L. JEZÉQUEL

Tenner dent

Loreet gant skol-vedesinerez Paris

A denn an dent hep poan hag a laka dent nevez, war aour ha war gaoutchouk, hervez ar skouerion diveza Gwarantisa a ra e labour

RESEO A RA :

Bep Lun, e **LESNEVEN**, Hôtel Le Roux, ha bep Sadorn, e **BRASPARTS** hag er **FAOU**. — Ar c'habinet a gonsultationou a zo digor e Brest, 4, passage Saint Martin, aboue eur beteg kreisteiz, ha da 2 eur beteg 6 eur. *Téléphone 0-16*

Yec'hed ar Vugale

ar **"Sirop FERET"**

a-eneb an Doken

Graet gant louzaouennou hag a gaver er mor, ar sirop-man a ro nerz hag a yac'ha ar gwad. Ouspenn m'en deus eur vlaz eus ar re wella, louzou all ebet ne ro kement a nerz d'ar vugale hag hen.

« Ramplasi a c'hell ervat an emulsionou, an eol-moru, ar sirop Portal, ar sirop Raifort iodé, hag all... » Ar vertuz en deus da yac'haat ar gwad, ouspenn ar vertuz da zigas an nerz d'an izili, a zo penn-abeg ma n'her roer morse en aner d'ar vugale taget gant an doken, an trousklennou leaz, ar werbl, an doureier fall, droug-ar-roue, hag ar zempladurez a deu war-lerc'h ar ruzel hag an dreo, etc.

En vente dans toutes les pharmacies.

Dépôt principal : **GRANDE PHARMACIE DU PROGRÈS**, 2, rue de Paris (au-dessus de l'Octroi), BREST.

Den
Lunedi

POITEL

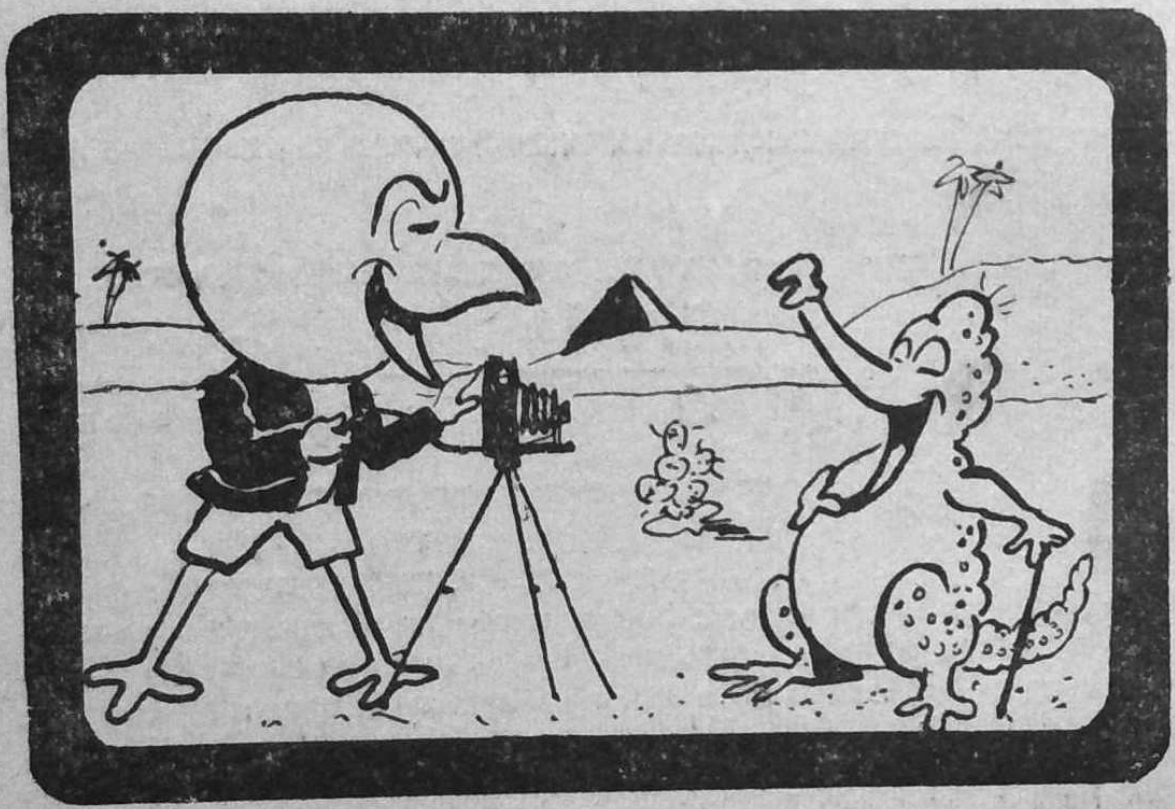
Heun hano hebken

Ar gwella marc'hadour lunedou a zo e **MONTROULEZ!**...

LUNEDOU a bep seurd
evit an holl

Eun dibab eus an traou
gwella evit ar-re vouzar

PHOTOS --- Appareils, Plaques, Pellicules (de toutes marques)

Ti **POITEL** — Ti glas — Ti a fizians

War Blasen Thiers

MONTROULEZ

Eno e vezo graet d'eoc'h ar gwella digemer

MOULADURIOU AN ARVOR. — GWENGAMP

Mérour : H. CAOUISSIN, Scrignac.